

Сулейман-Стальский райондин общественно-политический газет
1931-йисалай акъатзава

КУЪРРЕДИН ХАБАРАР

№12 (26432)

Жуьмя, 26-март, 2021-йис
Газет гъафтеда садра акъатзава.
Маса гунин кьимет азадди я

Яран суварин шадвилер

Алай йисан 21-мартдиз Къасумхуьрел, И. Гь. Тагирован тварунихъ галай Културадин дворецдин вилик квай майдандал, милли Яран сувариз талукъарнавай шадвилдин гурлу мярекат кыле фена. Ам райондин Кыл Нариман Абдулмуталибова, райондин депутатрин Собранидин председатель Штибег Мегьамедханова ва райадминистрациядин Кылин заместителри кларасрин харадик цай кукъуьрунилай башламыш хъана.

Райондин Кыл Нариман Абдулмуталибова райондин агъа-

писателрин союзрин член, ДР-дин културадин лайихлу работник Абидин Камилваз райондин Кылин твар кхъенвай сят ва и вакъиадихъ галаз алакь-

лийриз Яран сувар райондин Собранидин депутатрин, райадминистрациядин ва кылди вичин патай мубаракна, суварин тарихдикай суьгьбетна.

- Гуььрметлу райондин агъалияр! – лагъана Н. Абдулмуталибова. – Чна нубатдин сеферда халкъдин милли сувар кьейдзава. И сувар лезгийрин руьгьдин, ахлакъдин сувар я. Яран сувар – им хуьруьн майишатдин кваллахрив эгечдай вахтни я.

Къуй Яран сувари гьар са хизандиз, гьар са касдиз анжах кьени, хъсан крар гурай!

Районда Яран суварин юкьуз тафаватлувал кьалурзавай инсанриз, спортсменриз, школьникриз пишкешар гудай хъсан адетни ава. ИкI, 70 йис тамам хьунихъ галаз алакьалу яз РФ-дин журналистрин ва ДР-дин

дин муаллим Эльвира Къехлерова, Агъа-СтIал Къазмайрин юкьван школадин сифтегъан классрин муаллим Извина Абдуллаева, Эминхуьруьн юкьван школадин сифтегъан классрин муаллим Ифрансат Мурадагъаева, Агъа-СтIал Къазмайрин юкьван школадин урус чIалан ва литературадин муаллим Заинат Исмаилова, Цийи поселокдин, Къасумхуьруьн 1-нумрадин ва Вино СтIалрин юкьван школайрин сифтегъан классрин муаллимар тир Рагъимат Маллабаева, Гуьлзада Меликова ва Эльвира Султанагъмедова лайихлу хъана.

«ИМЦ» МКУ-дин методист Марина Межидовадив ва Курхуьруьн 2-нумрадин юкьван школадин тарихдин муаллим Лейла Уружбековадив райондин Кыли Россиядин просвещенидин Гуььрметдин грамотаяр вахкана.

Мергьметлувилин Имам Яралиеван «Умуд» фондунин векил Савин Велиева Цийи поселокдин юкьван школадин 9-классдин ученик, республикадин ва VI-Международный Кавказдин математикадин олимпиададин призера Шамиль Тагировов, республикадин олимпиадайрин призера тир Карина Алимурдовадив, Севиля Шихкеримовадив, Мирзе Набиева, «Голос-Дети»-Кююринские соловы-2021» конкурсада гъалиб хъайи Пержанхалум Агъамирзоевадив ва Арина Султановадив, гьакIни гираяр хъажунай Россиядин кьенкIвечивал патал тухвай акъажунра приздин чка къур Герейханован 2-нумрадин юкьван школадин командадив сертификатар ва пулдин премияр вахкана.

Яран Суварин мярекатдал райондин Културадин дворецдин артистри, яратмишунрин ва фольклордин коллективри, аялрин музыкальный школадин ва аялрин яратмишунрин КIвале тербия кьачузвайбуру манияр лагъана, кьуьлер авуна ва сегнеяр кьалурна.

Лагъана кIанда, Яран суварин сергьятра аваз цил ялунай, гира яргъаз гадарунай, алай чкадилаяр яргъаз хкадарунай акъажунар кыле фена. Гираяр хъажунай 1-нумрадин ДЮСШ-дин векилар тир Мурад Мегьамедрасуловаз суварин кылин приз - чан алай гьар гана ва гира яргъаз гадарунай Мурсал Мегьтиханов гъалиб хъана.

Спортдин акъажунра приздин чкаяр 2-нумрадин ДЮСШ-дин, Клахцугърин хуьруьн комадайри, Рустамзал Мегь-

медмирзоева (Агъа СтIал), Шайда Агъамирзоева ва Эльяр Къурбанисмаилова (Курхуьр) кьуна.

Райондин спортдин, туризмдин ва жегьилрин крарай Комитетдин директор Надьр Эфендиева спортсменрив пишкешар ва пулдин призар шад гьалара вахкана.

Уллу-Гьетягъар - машгур алимрин, генералрин, чIехи

дережайрин руководителрин макан. И хуьре чи бубайрилай атанвай хъсан адетарни хуьзва, абур жегьил несилдал агакъарзава. Мукьвал йикъара чун и кардихъ мад сеферда инанмиш хъхъана: хуьре лезгийрин милли сувар - Яран суварин багъа мугъманрин, махлукъатдин активный иштираквал аваз кыле тухвана. И кар тистикъарун яз заз хуьре Яран суварик иштираккай чи республикадин эстрададин «гьетерин» тIварар кьун бес яз акъазва: Дагъустандин филармониядин концертдин отделениедин директор София Разуева, филармониядин солистар тир Пьер Айджо, Хадиджат Ибрагъимова, Дагъустан Республикадин лайихлу артистка Диляра Надьрова, машгур «Восток» ВИА-дин солист Бирембег Гуьсейханов ва масабур. Абуру мярекатдал кьадим хуьруьккай, хуьрляй акъатай машгур ксарикай, инин тIебиятдин гуьзелвилекай хуш келимаяр лагъана, гьелбетда, устадвилелди маниярни тамамарна.

Багъа мугъманрилай гьейри, Яран суварин шад мярекатдал тебрикдин келимаяр гваз хуьруьн поселенидин администрациядин кыл Хабиб Гуьсенбеков, муниципальный кьулулугъдин лайихлу работник Зуьгьре Агъарзаева рахана.

Чна винидихъ тIвар къур ДР-дин лайихлу артистка Диляра Надьровади лагъайвал, Махачкьаладай атанвай багъа мугъ-

манриз хуьре тухвай Яран сувар, гьевескарри ва школьникри лагъай манияр, кьалурай сегнеяр, иллаки кайванийри гьа суварин майдандал гьазурай милли хуьрекар гзаф бегенмиш хъана.

Са рахунни алачиз, Яран суварин мярекатар районда хъсан тешкиллувал аваз ва гурлуказ кыле фена.

Яран суварин шадвилер, гьар жуьредин мярекатар саки вири хуьрера, образованидин

ва културадин идарайрани кыле фена. ИкI, школайра ва аялрин бахчайра, алава чирвилер гудай образованидин идарайра «Яран сувар» акция, «Аялрин сес», «Суварин милли хуьрекар» конкурсар кыле тухвана, школайра келзавайбуру, аялрин бахчайра тербия кьачузвай бицIекри концерттар гана.

Испикрин хуьре кыле тухвай Яран суварин мярекат гурлуказ кыле фена. Ана хуьруьнвийри активвилелди иштиракна.

Суварин иштиракчийрин вилик тебрикдин келимаяр гваз Испикрин хуьруьн поселенидин администрациядин кыл Руслан Магъмудов, КДЦ-дин директор Перихалум Къазанбекова, педагогвилдин зегьметдин ветеран Фикрет Агъмедов рахана.

Суварин сергьятра аваз спортдин милли жуьрейрай акъажунар тешкилна, гьа чкадал милли хуьрекар гьазурна, абур хуьруьнвийри дадмишна.

Экенрин хуьруьн библиотекада тухвай Яран суварин мярекатдал милли суварин тарихдикай анин заведующий Изабелла Къафаровади метлеблу рахунар авуна.

Яран суварин шадвилер маса хуьрерани хъсан тешкиллувал аваз кыле фена.

Хазран Къасумов

ТЕБРИК

25-март культурадин работникрин Югъ я

За райондин культурадин работникриз ва и хиле Квалах авур вири ветеранриз чпин пешекарвилер сувар – культурадин работникрин Югъ риктин сидкьидай мубаракзава.

Куь зегьметди инсанар руьгьдин жигьетдай мягькем хьуниз, милли адетар, халкьарин сеняткарвилер Квачел ахкьалдар хьувуниз, чи халкьарин милли алакьаяр мягькемаруниз куьмек гудайдахь за Клевелай инанмишвалзава.

Къуй квехь куь хивевай жавабдар Квалахда еке агалкъунар, хизанрани ислягвал, хушбахтвал ва берекат хьурай.

«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин Кьил Н. Абдулмуталибов

21-март - Виридуьньядин шииратдин югъ

МУБАРАКРАЙ!

«Гьурметлу шаирар!»

За квез Виридуьньядин шииратдин югъ мубаракзава, квехь мягькем сагвал хьурай! Куьне халкь патал важиблу эсерар мадни яратмишдайдахь за инанмишвал ийизва.

Лезги халкь шииратдал рик алай халкь я. Гьавилияй адахь шаирарни, маса миллетрихь текьигайла, гзаф ава.

Лезги шаирри хайи ватандикай ва халкьдикай къагьриманвилерин эсерар, уьлкведа кьиле физвай ахлакъсуз гьерекатрикай сатирадин эсерар кхьинилай гьейри, общественно-политический гьерекатрани иштиракзава.

Милли члаларин, литературадин ва искусствонин гьакьиндай гьукьуматдин патай къайгьударвал зайиф хьанватлани, литературадин гьерекат акьвазнавач, акси яз, йигин хьанва. Им чкадин администрацийрин, ЛПС-рин отделенийрин, «Куьредин яра» культурадин макандин ва зарийрин гужлу Квалахдин нетижа я.

Жуван лезги халкьдин къуллугьда акьвазнавай куьн пара сагьрай! Куь яратмишунин кьелем мадни хци хьурай, играмибур!

Еке гьурметдивди Гьаким Кьурбан

Вечер метлеблуди хьана

И йикъара, Яран суварин вилик, И. Гь. Тагьирован тварунихь галай райондин культурадин дворецдин гьвечли залда Виридуьньядин шииратдин йикъаз талукьарнавай чехи мярекат кьиле фена. «Куьредин яра» культурадин центради ЛПС-дин райондин отделенийнх галаз санал тешкилнавай литературадин и вечердиз гьакь кьунши районрайни яратмишдай интеллигенциядин векилризни теклифнавай.

Мярекат, аниз атанвай яратмишдай интеллигенциядин векилар тебрикна ва шииратдин югъ, Яран сувар мубарак авуналди, "Куьредин яра" культурадин центрадин комитетдин председател Агьмедпаша Агьмедпашаева ачухна ва вечер

кьиле тухун и центрадин экспертний комиссиядин член, КТВ-дин корреспондент Мизамудин Магьмудавал тапшурмишна.

Вичин тебрикдин гафарилай гьугьуниз ада хайи халкьдиз, Дагьустандиз ва чи чехи уьлкведиз Етим Эмин, Алкъвадар Гьасан-эфенди, Стлал Сулейман, Алибег Фатахов хьтин чехи бажарагьар ганвай чи райондиз шаирринни камалгьлийрин макан лугьун дуьшуьшдин кар туширди лагьана ва абрун рехь алай вахтунда баркаллудаказ давамарзавайбурун жергедай яз Дагьустандин халкьдин шаир Майрудин Бабаханован, Сажидин Саидгьасанован, Шагьабудин Шабатован, Абидин Камилванан ва масабурун тварар кьуна.

Мярекатдал тебрикдин хуш келимаяр ва чпин эсерар гваз атанвай бажарагьлу шаирар ва писателар тир Сажидин Саидгьасанов, Абидин Камилван, Нажмудин Шихнабиев, Хазран Кьасумов, Сейфудин Шагьпазов, Абдул Ашурагьаев, Ширинагьа Сулейманов, Юрмет Нагьбиев, Назифа Юркъулиева, Тагьи Мегьамедов ва масабур рахана.

Виридуьньядин шииратдин йикъаз талукьарнавай межлис райондин культурадин Дворецдин гьевескар артистар тир Замир Гьажиева, Азим Ризаева ва Селимат Гьажиевади чи халкьдин манияр лугьналди мадни гурлу авуна.

Шииратдин йикъан шадвилер чи халкьдин къадим суваррикай сад тир Яран суварин вичелди эвезна.

Куьре Абид

Дидед члал хуьн ва вилик тухун!

Лезги члалай олимпиада

Алай йисан 23-мартдиз А. Саидован тварунихь галай Эминхуьруьн юкьван школада лезги члалай гьар йисуз тухузвай районрин уртах олимпиада кьиле фена. Кьелунинни илимдин и мярекат республикада милли члал акьатзавай общественно-политический «Лезги газетдин» редакцияди ва Сулейман-Стальский райондин администрациядин куьмекни галаз мергьметлувилерин «Леки» фондунин тешкилнавайди тир.

Лезги члалан олимпиадада Сулейман-Стальский, Мегьарамдхуьруьн, Кьурагь, Ахцегь, Докьузпара, Хив ва Дербент районрай, Дербент ва Дагьустандин Огни шегьеррай тир 11-классра кьелзавай (гьар школадай са касди) 52 касди иштиракна. Абуру лезги члалай ва литературадай тестовой тапшуругьар ва тестовой диктант кхьена.

Мярекатдин иштиракчияр Сулейман-Стальский райондин

пулдин призар ва пишкешар вахкунин мярекат кьиле фена. Абуру «Лезги газетдин» кьилин редактор Мегьамед Ибрагьимов

ва ва «Леки» фондунин векил Руслан Мехдиханова вахкана.

Олимпиададин нетижайрай 1-чка Сулейман-Стальский рай-

Мярекатдин тешкилатчийри приздин чкаяр кьур 5 кьелзавайдаз пулдин призар гана: 1-чка 15000, 2-чка 10000, 3-чка 8000, 4 ва 5-чкаяр, талукь тирвал 5000 ва 4000 манат.

Пулдин призилай гьейри, гьалибчийриз «Лезги газетдин» редакцияди ва мергьметлувилерин «Леки» фондунин дипломар, пишкешар, ктабар гана.

Дипломар ва 2000 манатадин къадарда аваз пулдин призар олимпиададин гьалибчи ва призар гьазурай муаллимризни гана.

Шадвилер мярекатдал рахай филологиядин илимрин доктор, шаир Фейзудин Нагьбиева, филологиядин илимрин кандидат, писатель Абил Межидова, мергьметлувилерин «Леки» фондунин векилар тир Руслан Мехдиханова, Раиса Жалиловади, «Лезги газетдин» кьилин редактор Мегьамед Ибрагьимов, Махачкьалада кардик квай «КИМ» общественный тешкилатдин регьбер Имран Гьусейнова, Сулейман-Стальский райондин образованидин управленидин начальник Гьусейн Шихбабаева, Эминхуьруьн СОШ-дин директор Рагьман Османова ва маса юлдашри олимпиададин призерриз агалкъунар мубаракна, абурухь гележегда мадни еке агалкъунар хьана кланзавайди лагьана.

Районрин уртах олимпиада Эминхуьруьн СОШ-дин художественный самодетельностдин иштиракчийри концертдин чехи программа кьалуруналди ва мугьманар кьунагьламишуналди акьалтларна.

Текст кхьейди ва шикилар ягьайди Хазран Кьасумов я

Кьил Нариман Абдулмуталибова тебрикна, дидед члал хуьн ва вилик тухун патал районда тешкилзавай мярекатрикай ва Квалахрикай лагьана.

Лагьана кланда, школьникри тапшуругьар кхьидайла республикада машгур алим ва публицист Мариф Кьадимова олимпиадада иштиракзавайбуру лезги члалан ва литературадин тарсар гузвай муаллимрихь галаз «Халис инсан хуь!» мярекат (ачух тарс) тухвана.

Гьугьунлай школада актоый залда олимпиададин гьалибчийри ва призерриз мярекатдин тешкилатчийрин патай

ондин Цийи Макьарин СОШ-дин ученица Элина Рамазановади, 2-чка Мегьарамдхуьруьн райондин Филерин СОШ-дин ученица Пилижат Мисрихановади, 3-чка Сулейман-Стальский райондин Агьа-Стлалрин Кьазмайрин СОШ-дин ученик Ислам Фатахова, 4-чкаяр Кьурагь райондин Гелхенрин СОШ-дин ученица Гьузель Рамазановади ва Сулейман-Стальский райондин Герейханован 2-нумрадин СОШ-дин ученица Алина Рагьмановади, 5-чка Хив райондин Захитрин СОШ-дин ученица Нуржагьан Магьмудовади кьуна.

27-март – Виридуьньядин театрдин югъ

«Кьве хьел» - сегьнеда

Лезгийрин Стлал Сулейманан тварунихь галай музыкадинни драмадин театрдин коллектив (директор – Динара Эминова) чпин пешекар суварин вилик уьзугьагдаказ атанва. Ик, вири уьлкведа твар-ван авай режиссер, РФ-дин искусствонин лайихлу деятель Скандабек Тулпарова лезги театрдин сегьнеда урусин драматург Александр Володинан «Кьве хьел» пьесадин бинедаллаз цийи тамаша сегьнеда эцигнава. Трагикомедия къадим девирда хьайи вакьайриз талукьарнава, гьа са

вахтунда, тамаша алай аямдихь галазни хьсандиз къазва.

«Кьве хьел» тамаша эцигнавай пьеса авторди ибрет жедай къисадин жуьреда кхьенвайди кьейдна кланда. Дегь замандин инсанрин арада девлетлуяр ва кесибар авайди тушир. Вири сад тир, са сихил, тайифадин чхехиди кьиле авай. Квалерни авачир, инсанар яшамини кьветера, магьарайра жезвай. Инсанрал тварарни алачир, анжах – лаклабар: Япар яргьиди, Тайифадин чхехиди, дяведин инсан, Зирекди, Хендеда, Нер

яргьиди...

Дагьустандин лайихлу художник Демир Исакова гьазурнавай къадим девирдин инсанрин аламатдин парталрай ва декорацийрин шикилрай гьа девирдин яшайиш лап гьузгьудай хьиз акьазва.

Цийи тамашада твар-ван авай артистар тир Саидин Думаев, Руслан Пирвердиев, Зарифа Кьухмазова, Гьамзабег Эмирралиев, Валерий Сулейманов, Амалия Керимова ва масабур кьугьвазва.

Театрдин артистри «Кьве хьел» тамаша хуьрера кьалурузава.

Х. Гьажибалаев

«Элкъвей столдин» кВалахда иштиракна

24-мартдиз «Дагъустан» ГТРК-дин студияда «Хуьрерин территорияр комплекснидаказ вилик тухун» госпрограмма уьмуьрдиз кечирмишунин месэлайриз талуькарна «Элкъвей стол» кыле

фена. Адан кВалахда муниципальный райондин Кыл Нариман Абдулмуталибовани иштиракна. А карни кьейд ийиз кВанзава хьи, и программада Кыблепатан Дагъустандай анжах 2 районди иштиракзава: Сулейман-Стальский ва Ахцегьрин. «Элкъвей столдин» сергьятра аваз тешкилнавай и мярекатдин вахтунда райондин Кыл Нариман Абдулмуталибова «Дагсельхозстрой» ГКУ-дин директор Мегьамед Юсуфовых ва ДР-дин хуьруьн майишатдин ва суьрсетдин министрдин заместитель – статсекретарь Хирамегьамед Муртузалиевахь галаз санал хуьрерин территорияр яшайишдинни экономикадин рекьерай тарихдин ва цийивилерин (новацийрин) бинедаллаз виликди тухунин мумкинвилер веревирд авуна. Анал гьакИни импортдин шейэр эвез авунин, суьрсетдин хатасузвилерин, инвестиционный проект уьмуьрдиз кечирмишунин кьулай шартлар яратмишунин месэлайризни килигна.

Гуьруьшмишвилерин нетижада райондин Кыл Нариман Абдулмуталибовани республикадин гостелерадиокомпанидин руководитель Луиза Алихановадин арада ачух суьгьбет кыле фена. Абуру республикадин массовый информациядин муниципальный такьатриз сада-садаз куьмек гуьнин, алакьа хуьнин месэлайризни килигна.

Куьре Абид

Дигидай сезондиз гьазурвилер аквазва

Райондин Кыл Нариман Абдулмуталибован председателвилек кваз кыле феи совещанидал районда дигидай сезондиз гьазур хунин месэладиз килигна. И месэладай «Минмелиководхоз РД» ФГБУ-дин Самур-Гуьргенчайдин руководителдин заместитель Асим Рамазанов рахана. Ада кьейд авурвал, филиалдин балансдал майишатрин арайринбур тир дигидай цин 8 кьанал ала, санлай абурун ярговвал 186 километр я. Идалайни гьейри, майишатрин кьенепатанбур тир кьаналри 271,42 п/км. кьазва. Районда дигидай майданар 9583 гектар ава, идакай 6904 гектар хуьруьн майишатдин метлеб авай чилер я.

Райондин ва хуьрерин поселенийрин администрацийрин, гьакИни кылдин ООО-рин, ОАО-рин куьмекдалди кьаналар кьайдадиз хкунин, миьхи авунин, ГТС-ар эцигунин рекьерай са кьадар кВалахар кылиз акьуднава. Алай йисуз 29,5 километр майишатрин арайринбур тир кьаналар миьхи ийида, гьакИни «Члар-Кубу» (3,5 км.) ва «Маламишинский» (4,0 км.) ремонт хьувун патал документар гьазурзава.

И месэладай УСХиП-дин начальникдин заместитель И. Мирзаметов, Агьа-Сталрин, Цийи Макьарин, Эминхуьруьн АСП-рин кылер рахана.

Совещанидин нетижаар райондин Кыл Н. Абдулмуталибова кьуна.

Х. Гьажибалаев

Цай хкадарна

Майишатдин клеви амуькьяр (ТКО) вахтуналди хуьн патал Кыасумхуьруьн сергьятда абур санал кВатИнавай майдандал алай зирзибилди цай кьуникда экологиядин жигьетдай чИуру гьал арадал атунин хаталувилин гьакьиндай агьалийрин патай райондин руководстводал арза-ферзеярни атана. Гумадин зарардикай хуьн патал талуь кьуллугьрин тПалабуналди, мукьвал алай са карханадин С-100 гужлу трактор желб авуналди, 3 йикьан кьене анаг таптагь авуна цай хкадарна.

Райондин руководстводи ихьтин чИуру гьал мад арадал татун патал райадминистрациядин АС-дин ва ЖКХ-дин отделдал, «Касумкентсервис» ООО-дал гуьзчивал артухарун, цай кьунин дуьшуьш хьайитла ам тади гьалда арадай акьудун тапшурмишна.

Райондин руководстводи цай хкадарунай талуь тир карханадиз чухсагьул лагьана.

(Чи корр.)

Социализмдин Зегьметдин Игит Насруллагь Ферзилаеван – 95 йис

Намуслу зегьметди хкажайди

Гьакьикьатдани, зегьметди инсандал аферин, баркалла гьада. «Заз зи вири уьмуьрда кВалахиз кВандай ва чпелай кВалах алакьдай инсанар халис игитар яз аквазва», - лагьанай шайр Максим Горькийди.

Кье зи суьгьбет вичин уьмуьрдин чИехи пай чилел зегьмет чИугуниз бахш авур, намуслу ва дурумлу зегьметдалди хуьруьн майишатдин виниз тир бегьерар гьасилай, агалкьунриз килигна Социализмдин Зегьметдин Игит лагьай тИварцИиз лайихлу хьайи Насруллагь Ферзилаевич Ферзилаевакай я.

Насруллагь Ферзилаев 1926-йисуз Куьре округдин Агьа-Макьарин хуьре лежбер хизанда дидедиз хьана. Ирид йиса авайла бубадикай магьрум хьайи гададал азиятар, четинвилер тИмил ачалтнач, зегьметдин дадни адаз, лугьудайвал, фад акуна.

Ватандин ЧИехи дяве башламиш хьайи 1941-йисуз Н. Ферзилаева 7-класс акьалтIарна. Ада колхозда кВалахна, чИехи яшарин инсанрихь галаз гьар жуьредин кВалахар тамамарна.

1944-йисуз Насруллагь зегьметдин фронтда кВалахна. Ажувалнач дагьви гадади: хизандизни фу гайила, фронтдизни суьрсетдалди куьмекар гана.

Дяве куьтягь хьанвачир. 1945-йисан сифте кылера Насруллагь Ферзилаев Дербент райондин Карл Марксан тИварунихь галай совхозда рабочийвиле кВалахал акьвазна. Адан кВачихь 3 гектар уьзуьмлухар галкIурна. Уьзуьмлухарни куьгьнебур тир, я Насруллагьгахь уьзуьмлухрихь гелкьуьнин рекьяй тежриба, чирвилер авачир. Ада гуьгьуьнлай рикел хкиз хьайивал, совхоздин тежрибалу уьзуьмчийри, иллаки Кьизляр шегьердай атана кВалахзавай жегьилрин несигьатчи Андрей Ключика макьавидиз куьмекар гана, меслятар кьалурна, уьзуьмлухр

серенжемар кыле тухунин «сирер» чирна.

Яваш-яваш Н. Ферзилаев неинки совхоздин, гьакИни райондин кВенкIевчи уьзуьмчийрин жергедиз экьечИна. ИкI, ада вичин кВачихь галай

уьзуьмлухрин гьар са гектардай 170-175 центнер ципицIар кВатI хьийиз хьана.

1948-йис Насруллагь Ферзилаевич патал лишанлуди ва кьетIенди хьана: СССР-дин Верховный Советдин Президиумдин Указдалди адаз Социализмдин Зегьметдин Игит лагьай тИвар, Ленинан ва Кьизилдин гьед орденар гана.

1949-йисуз машгьур уьзуьмчидал бригададиз регьбервал гун тапшурмишна. КВачихь галай 110 гектардикай чИехи пай уьзуьмлухар куьгьне хьанвайбур тир. Бригадада кВалахзавай 12 кас рабочияр галаз Н. Ферзилаева уьзуьмлухар «цИийи» хьувуна. Иесивилелди гелкьуьн тешкилай уьзуьмлухрин гьар са гектардай 1949-1951-йисара бригадади 80-90 центнер ципицIар кВатI хьувуна. Ихьтин нетижайриз килигна 1951-йисуз Н. Ферзилаев СССР-дин Верховный Советдин Президиумдин Гуььрметдин грамота гана, адан шикил республикадин Гуььрметдин доскадиз акьудна.

Амма рикIе еке кьастар авай Н. Ферзилаевач вичихь авай чирвилер тИмил яз акуна. 1951-1955-йисара ада Дербентдин хуьруьн майишатдин техникумда кIелна. Анаг

акьалтIарай 1955-йисалай эгечИна, та пенсиядиз экьечИлай 1990-йисалди, Насруллагь Ферзилаевича Карл Марксан тИварунихь галай совхозда отделенидин управляющийвиле кВалахна. И йисара совхозда гзаф майданра цИийи уьзуьмлухар кутуна, производстводин маса хилерни вилик тухвана.

Зегьметда кьазанмишай агалкьунрай Н. Ферзилаев Ленинан кьвед лагьай орден гана.

Хейлин йисара Насруллагь Ферзилаевичан шикил совхоздин ва райондин Гуььрметдин доскайра хьана, адахь СССР-дин недай-хьвадай шейэрин промышленностдин министр В. П. Леинан кьул алай грамотани авай.

Тежрибалу уьзуьмчи-агроном, жегьилрин несигьатчи хьайи Н. Ферзилаева, производствода намуслуказ зегьмет чИугунихь галаз сад хьиз, общественно-политический уьмуьрдани активвилелди иштиракна. ИкI, 1952-йисуз адакай Москвада кыле феи Вирисоюздин ислягьвилерин терефдардин 4-конференциядин делегат хьана. 1953-йисуз Насруллагь Ферзилаевича И. В. Сталин кьуддайла, Дагъустандин делегациядик кваз, ам эхиримжи рекье тунин мярекатда иштиракна.

Са шумуд сеферда Н. Ферзилаев комсомолдин, партийный ва профсоюздин конференцийрин делегатвиле, хуьруьн ва райондин Советрин депутатвиле хьана.

Н. Ф. Ферзилаев 2005-йисуз рагьметдиз фена, ам Дербент райондин Карл Марксан тИварунихь галай совхозда кьуднава.

«Инсанар гьамиша чан аламаз амуькьач, бахтлу кас вичин тИвар несилри рикIера хуьзвайди я», - лагьанай Алишер Навоиди. Насруллагь Ферзилаевичан тИварни багьрийри, хуьруьнвийри, несилри рикIера хуьзва.

Хазран Кыасумов

Диндин месэладиз килигна

гьазурвилер акунин, гьакИни райондин Кыл Дагъустандин Муфтийдихь галаз гуьруьшмиш хуьнин ва республикадин духовный центрадиз финин вилик акьвазнавай месэлайризни килигна.

Райондин имамрин Советдиз диндин мярекатар кыле тухудайла Роспотребнадзордин эхиримжи

истемишунрал амал авун меслят кьалурна.

И гуьруьшмишвилерин сергьятра аваз райондин Кыли Гьасан Амахановаз Дагъустандин гуманитарный институтдин магистратура лап хьсан кьиметар аваз акьалтIарун ва теологвилерин яру диплом кьачун мубаракна.

Туберкулез и его профилактика

Туберкулез (чахотка) это инфекционное заболевание, вызываемое микобактерией туберкулеза.

Чаще всего туберкулез поражает легкие, но может развиваться и в других органах. Заразиться туберкулезом может каждый. Развитию туберкулеза способствуют такие факторы как:

- недостаточное и неправильное питание;
- плохие бытовые условия;
- стрессовые ситуации;
- курение, СПИД, алкоголизм, наркомания;
- хронические заболевания легких;
- сахарный диабет, язвенная болезнь желудка.

Источниками инфекции являются больные люди. При кашле, чихании, разговоре больной туберкулезом распространяет капельки мокроты, содержащие возбудитель болезни.

Можно заразиться вдыхая воздух, в котором содержатся микобактерии туберкулеза.

Чаще к туберкулезу приводит длительный и тесный контакт с больным. Наибольшему риску заражения подвержены члены семьи больного, друзья.

Когда развивается туберкулез?

При попадании туберкулезной палочки в организм начинается «борьба» между микробом и организмом. Защитные силы организма (иммунитет) в большинстве случаев не дают туберкулезу развиваться. Поэтому микобактерии туберкулеза находятся в «спящем» состоянии в организме инфицированного долгое время, не приводя к болезни. Но если иммунитет ослаблен или инфекция массивная и постоянно поступает в организм человека, то в итоге развивается заболевание – туберкулез.

Как проявляется туберкулез?

Туберкулез может начинаться и протекать бессимптомно. У части больных на начальных стадиях развития болезни признаки туберкулеза напоминают простудное заболевание.

В большинстве случаев болезнь развива-

ется постепенно и по мере ее развития могут появиться:

- повышенная утомляемость;
- неподдающийся лечению кашель (в течение 2-3 недель);
- снижение аппетита;
- потери веса
- раздражительность, плохой сон;
- повышение температуры по вечерам (37,5 – 37,6)
- ночная потливость

Как лечить туберкулез?

Туберкулез – серьезное заболевание, требующее тщательного и длительного лечения, под наблюдением врача. Лечение длится 6 мес. и более, не допускается перерыв в лечении, поскольку это может привести к развитию устойчивой к лекарствам формы туберкулеза, вылечить которую очень сложно, а иногда и невозможно. Лечение туберкулеза бесплатное.

В замкнутых помещениях профилактика туберкулеза?

Профилактика туберкулеза начинается до рождения малыша – все окружение беременной женщины должно пройти флюорографию. Продолжается профилактика в родильном доме. Здоровым новорожденным вводят вакцину против туберкулеза на 1-сутки от раннего возраста от туберкулезного менингита, развитие которого у невакцинированных приводит к смертельному исходу.

В очаг туберкулезной инфекции необходимо проводить следующие мероприятия:

- постоянная влажная уборка;
- изоляция больного.

Детям и взрослым из группы контакта назначают профилактическое противотуберкулезное лечение на 3-6 мес. для предупреждения развития заболевания.

Рагимханова Д. Р., врач фтизиатр ЦРБ, Тариев Г. М. филиал ФБУЗ «Центр гигиены и эпидемиологии в РД в г. Дербент»

Мегамедрасулова Людмила Агъафендиевна

21-мартдиз вичи гзаф йисара Алквадар Гъсан-эфендидин тваруних галай райондин центральный библиотекадин директор яз кваллахзавай савадлу пешекар ва хъсан тешикатчи Мегамедрасулова Людмила Агъафендиевна чи арадай гъамишалугъ яз акъатна. И кьайи хабарди адан багърийрин, ам чидайбурун риклер кьарсуна.

Л. А. Мегамедрасулова 1961-йисан 15-майди Къасумхуьрел дидедиз хъана. Къасумхуьруьн юкъван школа акъалтIарай ада зегьметдин биография Къасумхуьруьн консервирдай завода рабочийвилелай башламишна.

1981-1985-йисара ДГУ-дин библиотечный факультетда келна. 1985-йисалай эгечIна ада вичин уьмуьрдин эхиримжи декьикъайралди райондин центральный библиотечный системадин директорвилин жавабдар кьуллугъ кьиле тухвана.

Ада регьбервал гайи ЦБС-дин коллективди гъамиша района ва ададай кьече кьиле физвай культурадин мярекатра, суваррик активвилелди иштирак ийиз хъана.

Людмила Агъафендиевна Мегамедрасуловадин гзаф йисарин намуслу зегьмет Россиядин культурадин работникрин профсоюздин ЦК-дин, ДР-дин культурадин министерстводин, «Куьредин ярар» центрадин комитетдин ва маса Гъуьрметдин грамотайралди, чухсагъулар малумаруналди кьейдIава. Адаз райондин культурадин отделдин руководстводин ва хайи коллективдин патай еке гъуьрмет авай.

Мегамедрасулова Людмила Агъафендиевна чи арадай акъатунин хажалатдин пар паюналди чна адан багърийриз ва мукьва-кьилийриз башсагълугъвал гузва.

Адан экуь кьамат чи риклера гъамишалугъ яз амукьда.

Н. Ш. Абдулмуталибов, Ш. Гь. Мегамедханов, Л. А. Оруджев, С. М. Темирханов, А. Д. Джаватов, А. Б. Фатулаев, Р. А. Абдулазизов, А. А. Мейланов, А. Б. Асламов, И. М. Ризаев, Д. С. Бабаев.

«Нет» - наркотикам

В период времени с 15.03. по 26.03.2021 года на территории С.Стальского района проводится Общероссийская акция «Сообща, где торгуют смертью!». Целью данной акции является привлечение общественности к борьбе с незаконным оборотом наркотиков и распространением наркомании, оказание квалифицированной помощи и вопросах лечения и реабилитации наркозависимых, а также предупреждение наркомании среди учащихся школ, студентов высших и средних учебных заведений, и пресечения фактов вовлечения несовершеннолетних в потребление наркотиков.

ОМВД Сулейман-Стальского района

**ВСЕРОССИЙСКАЯ
АНТИНАРКОТИЧЕСКАЯ
АКЦИЯ**

**«СООБЩИ,
ГДЕ ТОРГУЮТ
СМЕРТЬЮ»**

с 15 по 26 марта 2021г.

**телефон доверия
98-43-93**

К вниманию сельхозтоваропроизводителей!

Министерство сельского хозяйства и продовольствия Республики Дагестан информирует об обнаружении на территории Республики Дагестан злостного сорняка - (Ценхрус) колючешетинник длинноколючковый способного нанести значительный ущерб сельскому хозяйству.

Ценхрус длинноколючковый засоряет почти все полевые культуры, особенно пропашные, сады, виноградники, пастбища, некультивируемые земли. Сорняк снижает урожай сельскохозяйственных культур, конкурируя с ними за влагу и питательные вещества. Наносит вред животноводству, так как его колючие колоски, попадая вместе с кормом в ротовую полость животных, могут вызывать у них опухоли и язвы, а также портят качество шерсти овец.

Руководителей хозяйств просим провести мониторинг своих сельхозугодий и при обнаружении карантинных сорняков принять незамедлительные меры по локализации очагов и ликвидации популяции.

При обнаружении небольших очагов проводят ручную прополку или растения вырывают с корнем и сжигают. На засоренных участках проводят обработки почвы с применением гербицидов сплошного спектра действия.

Начальник МКУ «УСХП» Бабаев М.М.

Алквадар Гъсан-эфендидин тваруних галай райондин центральный библиотекадин работникрин коллективди Мегамедрасулова Людмила Агъафендиевна кечмиш хьуних галаз алакьалу яз адан хизандиз ва мукьва-кьилийриз башсагълугъвал гузва.

Цийихуьруьн юкъван школадин муаллимрин ва техработникрин коллективди играми диде кечмиш хьуних галаз алакьалу яз Гъайдарова Шерфехалумаз, адан хизандиз ва мукьва-кьилийриз башсагълугъвал гузва.

Утеранный аттестат о среднем общем образовании серии АБ за № 0036554, выданный в 2011 году С.-Стальской вечерней школой на имя Шахвердиева Саида Аливердиевича, считать недействительным.

МЫ ЗА ВАШУ БЕЗОПАСНОСТЬ!

ДОГОВОР НА ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБСЛУЖИВАНИЕ ВРУДОВОГО ГАЗОВОГО ОБОРУДОВАНИЯ - ЗАЛОГ ВАШЕЙ БЕЗОПАСНОСТИ

ВНИМАНИЕ! Согласно Постановлению Правительства от 14.05.2013 №410 отсутствие договора на техническое обслуживание внутридомового и внутриквартирного газового оборудования является основанием для ОТКЛЮЧЕНИЯ ПОДАЧИ ГАЗА.

НЕ ЗАНИМАЙТЕСЬ САМОВОЛЬНЫМ МОНТАЖЕМ И ПОДКЛЮЧЕНИЕМ ГАЗОВОГО ОБОРУДОВАНИЯ -

ДОВЕРЯЙТЕ СВОЮ БЕЗОПАСНОСТЬ ТОЛЬКО ПРОФЕССИОНАЛАМ

СОБЛЮДАЙТЕ ПРАВИЛА ПОЛЬЗОВАНИЯ ГАЗОМ

ПОМНИТЕ! Знаки газа означают при утечке газа в помещении. При возникновении газовой утечки немедленно выйдите из помещения и позвоните по телефону 04.

ПРИ ЗАПАХЕ ГАЗА НЕОБХОДИМО:

1. Завести нос краны у газовых приборов
2. Открыть окна и двери, прекратить использование газа
3. Вызвать аварийную службу по телефону 04

ДО УСТРАНЕНИЯ УТЕЧКИ ГАЗА НЕЛЬЗЯ:

- Зажигать огонь, курить
- Включать и использовать электробытовую технику, включать и использовать электрические нагревательные приборы

50% несчастных случаев, связанных с использованием газа в быту, происходят по причине отсутствия знака в дымоходе

АВАРИЙНАЯ ГАЗОВАЯ СЛУЖБА 04

МЕГАФОН 040 Билайн 040

04.06.2015 ООО «Дагестангазсервис» переименовано в ООО «Газпром газораспределение Дагестан»

ДО УСТРАНЕНИЯ УТЕЧКИ ГАЗА НЕЛЬЗЯ:

Зажигать огонь, курить

Включать и использовать электробытовую технику, включать и использовать электрические нагревательные приборы

50% несчастных случаев, связанных с использованием газа в быту, происходят по причине отсутствия знака в дымоходе

«КЮРИНСКИЕ ИЗВЕСТИЯ» (на лезгинском языке)

Тешкилатчи: Сулейман-Стальский райондин администрация
Кьилин редактор А. М. Мирзалиева
Редакциядин ва издателдин адрес: 368760, Къасумхуьр,
СтIал Мусаибан куьче, 3. Телефон: 3-41-65
Печатдин кIвал
Газетдин электронный почта kizvestiya86@mail.ru

Газета зарегистрирована Южным окружным межрегиональным территориальным управлением по делам печати, телерадиовещания и средств массовых коммуникаций, регистрационный номер ПИ №10-4325 от 28.01.2002г.

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикирар сад тахун мумкин я. Макъалайрин, абура гъизвай делирин дуьзвилин патажай жаваб авторри чни гуда. Макъалайри рецензияр гузвач ва абур элкьвена вахузвач.
Чап ийиз вахкудай вахт 15:00. Чап ийиз вахкана 10:30
Газетдин индексар: Йисан – 63323; Зур йисан – 51369
Газет йиса 52 сеферда акъатзава.
Гь – И лишандик квай материалар гьакьдихь чапзавай бур я.
12+ - Икъван яшар хъанвайбуру кIелрай.
Газет ООО «Типография-М» типографияда чапна, 368600, Дербент шегьер, С. Кьурбанован куьче, 25. Тираж 1450. Зак. №